

Kerekasztal-beszélgetés autonómiáról és regionalizmusról

2014. 10. 26.

Október 25-én az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Székely Nemzeti Tanács autonómiakonferenciát szervezett. Az esemény zárásaként kerekasztal-beszélgetésre került sor Szilágyi Zsolt államelnökjelölt, Toró T. Tibor Néppárt-elnök és Izsák Balázs SZNT-elnök részvételével. A beszélgetésen, bár előzetesen meghívást kaptak, az RMDSZ és a Magyar Polgári Párt képviselői nem jelentek meg.

Farkas Réka, a Háromszék újságírója és a szombati beszélgetés moderátora elmondta: sajnálatos az RMDSZ és az MPP távolmaradása, hiszen így nincs lehetőség a tényleges vitára. Bár a két párt képviselői meghívást kaptak, az általuk kidolgozott autonómiatervezetekről mégsem kívántak beszélgetni.

Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke elmondta: az RMDSZ nemrég napvilágot látott tervezete 75 százalékban a dél-tiroli autonómiamodell másolata, így nem illeszkedik a romániai jogrendbe, és számos részlete értelmezhetetlenné vált. Ugyanakkor örömdetesnek nevezte a tényt, hogy a Szövetség 25 évvel a rendszerváltás után belépett az autonómiáról folytatott diskurzusba. Az SZNT elnöke részletesen elemezte az RMDSZ tervezetét, majd kijelentette: a Szövetség törvénytervezetéből hiányzik a lényeg, vagyis a konkrét cél megfogalmazása. „Téves elgondolás, hogy az önrendelkezés célja a jólét lenne. Az ehhez vezető legrövidebb út az asszimiláció lenne, melyet egyetlen felelős magyar vezető sem kívánhat” – mondta Izsák. „Összefogás-párti vagyok, de világosan kell látnunk, hogy milyen célok mentén jön létre egy esetleges együttműködés. Ennek az összefogásnak egyik legjobb példája a Székelyek Nagy Menetelése volt, melyben az RMDSZ is együttműködött, igaz, akkor a Szövetség nem volt a román kormány tagja, így mozgásterük is

kiterjedtebb volt. A hosszú távú összefogáshoz szilárd elvi alapokra van szükség. Csak az összefogás kedvéért nem lehet együttműködés kialakítani” – jelentette ki Izsák.

Szilágyi Zsolt államelnökjelölt moderátori kérdésre válaszolva elmondta: szeretne volna, ha már a kampány során is létrejön egy magyar-magyar párbeszéd az autonómiát és egyéb kiemelkedő, az erdélyi magyarság szempontjából fontos kérdéseket illetően. „Többször is nyilvános vitára hívtam Kelemen Hunort, melyet ezúton is megismétlek. Az RMDSZ államelnökjelöltje mindaddig elutasította a meghívást, és most sincs jelen senki a Szövetség részéről. Sajnálatosnak tartom az RMDSZ hozzáállását, hiszen meggyőződésem, hogy szükség van a magyar-magyar párbeszédre ahhoz, hogy a választók számára is világos legyen, mit képviselünk, milyen értékrend alapján politizálunk” – mondta Szilágyi. A Néppárt államelnökjelöltje felhívta a figyelmet arra, hogy az autonómiának több évszázados hagyományai vannak úgy a magyar, mint a román történelemben. „II. András a Nagyszében környékén élő szászoknak már 1224-ben autonómiát adott. Az 1918-as Gyulafehérvári Nyilatkozatban a románság is autonómiát ígért a nemzeti kisebbségeknek, s a Románia alapját képező közjogi dokumentumot irányadónak tartja a mai románság. Ehhez képest napjainkban az Erdélyben élő magyarság önrendelkezése megoldatlan” – jelentette ki Szilágyi Zsolt. „Ha politikusaink a saját üzleti ügyeik miatt járnak Bukarestbe, és a faexporttal kapcsolatos érdekeiket képviselik az autonómia helyett, akkor elképzelhetetlen az összefogás. A román politikában uralkodó zsákmányrendszer olyannyira elmélyült, hogy egyetlen parlamenti párt sem maradhatott ki belőle. Aki pedig korrupciós ügyekbe keveredik, annak nem önálló véleménye lesz, hanem dossziéja, melytől zsarolhatóvá és irányíthatóvá válik. Ilyen körülmények között nem lehet harcolni az önrendelkezésért, és az összefogás is elképzelhetetlen. Erre számos külföldi példa is van: egyetlen nyugat-európai közösség sem tudott úgy harcolni az autonómiáért, hogy vezetőik a főhatalom emberei voltak.” – mondta a Néppárt államelnökjelöltje. Szilágyi Zsolt kitért arra is, hogy a román politikusok nagy része az autonómiáért küzdő erdélyi szervezeteket veszélyesnek tartják. „Akik európai értékekért, és Európában már kipróbált, működőképes autonómiamodellért harcolnak, azok nem lehetnek egyetlen demokratikus állam számára sem veszélyesek. Romániában szerencsére nincsenek olyan szervezetek, amelyek erőszakos eszközökkel küzdenek az önrendelkezésért. Mi a párbeszéd erejében bízunk és azt kérjük: Bukarest ne Erdély ellenében munkálkodjon, hanem engedje, hogy ez a történelmi régió legyen az ország motorja” – jelentette ki Szilágyi.

Toró T. Tibor, a Néppárt elnöke elmondta: bár 1992-ben a Kolozsvári Nyilatkozatban rögzítették az autonómia iránti határozott igényt, 2002-ben a vezető RMDSZ-es politikusok arról beszéltek, hogy megbukott az autonómiaküzdelem. „Ha az RMDSZ komolyan segíteni szeretne volna az önrendelkezés ügyét, úgy az SZNT tervezetét vették volna alapul, és nem egy új törvénytervezettel állnak elő, mely ráadásul a dél-tiroli modell egyszerű másolata. Az autonómia szempontjából jelenleg nem az a lényeges, hogy az SZNT tervezete miként van megfogalmazva, vagy milyen hatásköröket ír elő, hiszen mindezek idővel változtathatóak. Sokkal fontosabb, hogy a Székely Nemzeti Tanács statútuma mögött egy erős mozgalom áll, és széleskörű támogatottságnak örvend” – mondta a pártelnök. Toró T. Tibor komoly problémának nevezte, hogy az RMDSZ tervezete alkotmánymódosításhoz köti az autonómia létrejöttét, hiszen így – véleménye szerint – egy beláthatatlanul távoli jövőbe tolja ki az önrendelkezés esetleges megvalósítását, és gyengíti a kialakult mozgalmi bázist. Az összefogás kérdése kapcsán Toró elmondta: „Arra a kérdésre, hogy az erdélyi magyarság ügye képviselhető-e egyetlen szervezetbe tömörülve, a történelem már válaszolt. A célunk az kell legyen, hogy egyensúlyt alakítsunk ki a különböző politikai elképzelések között és felszámoljuk az erdélyi magyar politikában uralkodó hidegháborús helyzetet.”

A kerekasztal-beszélgetésnek is helyet adó konferencián számos külföldi és hazai szakember és politikus tartott előadást az autonómia és a regionalizmus kérdésében. Az esemény részletes beszámolóját az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács honlapján (www.emnt.org) is megtalálhatják.

